

FF

Son sos llabis dos cireras,
 dos cireras té á la má,
 ¿quinas son mes falagueras?
 ¿quinas de mes bon besà?

DE DIJOURS A DIJOURS

KONOVALOV, es un quènto dels d' en Máxim Gorki, escrit ab forma autobiogràfica, sentne ben segur, la narració d' alguna de la aventuras del autor. Es curiós lo tipo de l' héroe, á qui 'n conegué sent forner; es un llicenciat de l' exèrcit, sempre mitx mona, que no pot aguantar cap treball, contribuhint á sa falta d' estabilitat, las crisis de melangia que pateix.

Quan aquesta melangia, qu' enterboleix sos ulls; s' en apodera d' en *Konovalov*, romp á cantar ab veu dolsa y melangiosa, que sa mateixa suavitat, fa mes fonda sa tristesa; y allavors per endolsirla beu... beu sens parar may, fins que la miseria 'l fa tornar á treballar. *Konovalov*, ha tret del llot dels burdells, una dona perduda, que l' ha seguit, ab l' esperança de casars' hi; ell se trova dispost per redimirla, á donarli sos petits estalvis, pero may sa llibertat de solter; enfurismant aixó la dona, que se 'n entorna á fer la vida. La tentativa de redempció, l' ha acostumada també á n' ella á la beguda y per conseqüèncias d' aquest vici, produhit involuntariament per ell, se condol *Konovalov* de la falta d' una lley precisa que 'ns guihi la conducta y de que totas las sevas accions, no acabin ab lo bó de son intent.

Per ofegar son desesper intelectual mes que no pas moral en aquest cas, torna á la beguda y deixa estar no tan sols lo treball, sinó la ciutat, trovantl' ho en Gorki, després d' anys, á *Todicea*, qu' hi treballa á las obras d' un dik marítim.

Abdós amichs, passen la nit plegats filosofant y despedintse sens saber com ni quan se tornarán á trovar.

Acaba 'l protagonista suicidantse, pres de sa melangia habitual dins de sa presó, ahont l' havia portat sa vagamundaria.

Altre quènto interessant es lo dit *Mon company*, ahont descriu en Gorki un tipo curiós de vagamundo gandul, que no sap com tornarse 'n á casa. Máxim, compadescut li fa de guia, sacrificantse per son companyó vagativol, que dihentse fill de bona familia, acaba per desapareixer, deixant á son benefactor á la miseria.

L' única obra en que no ha pintat aquest autor, la casta vagamunda, es la novela de titol *Tomás Gordeief* superba descripció del tipo dels comerciants de la ribera del Volga, á Russia.

Els personatjes de totas las produccions d' en Gorki, son veras semblansas, retratos de caràcters més ó menos xocants y originals, observats per ell mateix, dins sos innumerables oficis y eternas vagamundarias. Lo fet cardinal base de sos quèntos, es de poca importancia, com ho pot comprobar qui 'l llegeixi, entreteint lo llegidor ab mil epissodis qu' ixen de la narració mateixa. A n' aquets distintius de sas obras, deu en Gorki la grandíssima popularitat qu' ha trovat de sos compatriotas.

No pot pas dirse, que sía el primer literat qu' ha escrit sobres la vida y costums dels vagamundos; mes se li pot donar lo mérit de pintar ab assombrós realisme, 'ls qu' ansiosos de llibertat, passan grossos perills y saltan tots els obstacles socials; llensantne las sabatas; perque aixó fa senyor, fa burgés.

Aquesta tendencia cap á la vida lliure, aquest menyspreu que mostran els personatges d' en Gorki per tot lo qu' es petit, aquest' adversió á tot lo que coarta la llibertat humana á las modernas societats, aixó ha estat lo qu' apassionant la majoria dels intellectuals russos, víctimas del ferro y de l' opressió, li ha dat tant de nom.

Lo poble rus, es lo quin s' aburreix mes d' Europa; es l' únich del continent que te adequada la paraula *Jandra* per traduhir *Spleen* dels inglesos. Lo malestar y sufriments cada cop van creixent més, entre 'ls intellectuals de l' imperi, quins senten, mes que en alire pais, profon anyorament d' una vida enlayrada, superior de la qu' avuy tenen, aplanada, pesada y sens ideals. A n' aquestas ansias que pateixen, á la set xardorosa que tenen y á las generosas aspiracions que senten envers un altre vida lliure, responen els tipos de vagamundos y aburrits, pera quins els desitjos de comoditats, la necessitat de l' aliment y l' esclavitut de la rutina, no son l' únich ni sols lo primer; sinó qu' als antoixos de llibertat y al gaudir dels llunyans ideals, sacrifican ab valor lo demá, la seguretat tranquila del moment, la certesa del menjar y del vestirs, lo respecte á sos consemblants y á sos enutjosos convencionalismes.

La notorietat d' en Máxim Gorki... 'l ser cridat dins po' h temps á ser una gran figura política de la novella Russia (literaria ja ho es) potser 'l capitost que decreti l' extermini de la vella autocracia... potser son jutje, si no 's mor pe 'l camí, qu' está ben malalt, 'ns han determinat á donar aquestas apuntacions d' actualitat.. com prelude senzill, de la sinfonia á tota orquesta qu' executarà 'l poble rus, per atrapar sa redempció.

CALIXTE PI Y XARAU

¿Que si t' estimo..?

¿Que si t' estimo? Ves á la font pura
que brolla allá al torrent
y ella, sí, ab son mormull ple de dolsura
te responderá al moment.

Si així no 't plau, pregunta á l' aucellada
que canta prop lo riu
y veurás com aquella ab veu melada
't estima prompte 't diu.

Y si encare ab aixó quedas confosa
duptant de mon amor
vina y ton capet en mon pit posa
y compendrás lo qué t' ayma lo meu cor.

S. BRUGUÉS

LOS INGLESES

Trempats y simpàtichs
y tots ells bons mossos,
molt nets, y ab la pipa,
y ab los cabells rossos

Per tot se passejan
sens moure cap bronca,
y ab cara tranquila
y ab veu jamay ronca,
ne diuhen —got-tech-ni—
Spick-ingles,—Yés:
behent cent cervesas
com qui no fá rés:

El ví já 'ls agrada
més diu que 'ls fá mal:
l'absenta no 'ls prova
lo rom... yes... ¡iguall!

Donchs vinga cervesa;
vinga «Bierre» bona,
y vinga aná en cotxe
per matá l'estona:

y á «casas d'aquellas»
que ho fan «tot» tant bé,
hi van fets uns «monas»
á llensá 'l diné:

Y n'ixen sens quartos
y á bordo se 'n ván
y cantan borrarxos
lo-spick-krech-kich-Grán,

y encenen la pipa
passantne la nit
fent quatre ganyotas
al ficarse al llit,

y pensant ab «ellas»
(aixó ho sab tothom)
somial els «pénichs»
los pessichs y el róm.

Son joves, més pràctichs:
lo beure y l'amor,
ne ferman la ditxa
de son viril cor.

«La vida es un somni»
Calderón digué:

per ells es la vida
lo róm y el café.

Estóichs é impassibles
serens é indomables
si algún cop son reus
pochs cops son culpables.

Ignoscents com ximplés
si á las «coçóts» besan,
ho pagan el doble
d'alguns que molt resan,
y en fi, los inglesos
son reque-trempats:
Inglesos de «esquadra»
no els «altres» malvats,

com sabaté y sastre
é inglesos d'aquí
qu'un, volen que 'ls pagui
avants de morí.

Aquets de l'esquadra
son tots bons xicots:
los «altres son pillos
y fins murriots.

Per aixó ab «Inglesos»
sempre s'ha de dir:
(no valga la frasse)
hay que distinguir.

Ab las calsas amples
á tall de campana
ni gastan escrúpols,
ni perden la gana.

Son gent ben parlada;
ja ho crech: aixó ray
casi be asseguro
que no parlan may.

Lo pa poch el tastan:
la carn verygut:
Del róm si; 'n fán festa;
també del vermut:

y á copia de beure,
com que 'l ví es traidó
molts cops fins 's beuhen
la imaginació.

Més basta d'Inglesos:
rihem y cantém
tot á l'«Espanyola»
qu'es com aquí ho fém,

rés de calsas amples:
pantalón estret:
treure el «garbo» enfora;
portá un bon barret,

y uns bons «pan y toros»
y «arriba» aná al pas
y recordá ab pena
«¡lo siempre pá atras!»

Espanyols é inglesos
hem de anar pensant
que lo que 'ls «uns» llensan
altres van menjant.

Fins que blanchs com llíri
ne morirém tots
y á n'el Cementiri
nos farán 'ls clots.

Aixís, donchs, entesos:
esperém l'istiu:
y vingan «Inglesos»
qu'en saben un niu.

La Rambla 'ls espera:
los cotxes també:
las noyas aquellas
buscan son diné:

y puig es la vida
lo riure y gosá,
ditxós qui bé canta
avans de plorá.

Ditxós qui sab viure
rihentse del món,
y menja ab catxassa
y dorm ab bon són.

Ditxós qui escriu «còplas»
y may passa apuros:
Ditxós qui «l'habilla»
de doscents mil duros.

MARCELINO SANTIGOSA

GRAUADAS

No visquis may d'ilusions;
que 's fonen com panallóns.

Compta ans de comprá una cosa
que no 't puga fer may nosa.

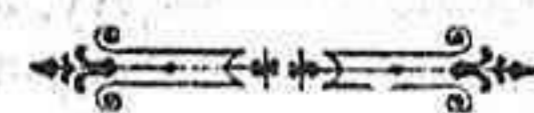
A cops, un minut d'amor
costa deu anys de dolor.

La dona que molt confessa,
sovint l'escudella vessa.

Conta que mentres fas gresca...
altres s'están fent la llesca.

FRANCISCO GRAU

Entre vehiñas

— Ay, ay. quin sant deu ser Mónica, que fán aquesta professo?
— Segons ni' ha dit lo de casa, es S. Quixot de la Manxa. A la quenta era ferré.

Crits pagats

Los coros vinga cridá
com qui 's troba en un apuro...
y per final de jornada
'ls varen donar un duro.

PINXOS EI DE SIGLE

Al amich Marcel Riera

EN Ricardo se las pintava de valent y de ser un tremendo d' aquells de *tomo y lomo*.

Y no era mal xicot, ni d' un caràcter pre-tenciós acompanyat de malas entranyas.

Lo seu goig y la seva fal·lera era de buscar rahóns á lloch ahont hi havían pinxos y gent d' *armas tomar*, per ferlos baladrear y en cas convenient clavanlshi un parell de castanyas secas.

Un día várem anar á un café de lo més reventat instalat á la Porta de Santa Madrona, café sumament freqüentat per gent de mal viure, y de quisquillosos de debó.

Ens várem assentar aprop de la taula y ell ab ayre mal-humorat va demanar que 'ns servissin café.

El dependent, home serio y farreny va complir lo manat y se 'n aná del nostre aprop per acostarse á frech d' uns quants homes que en un recó del café jugavan al *monte*.

- Ja veurás, are - va dirme un cop havíam pres café, bo fumanthi un puro de dotze y mitj: ara veurás com aquesta gent se mou tota ab lo que vaig á dir.

- Ricardo no fassis bromas, que del sarau 'n sortiriam empastifats. - vaig pregarli jo baix perque cap d' aquells esbirros ens escoltés.

En Ricardo doná un bon picament de mans que feu venir el mosso, á cobrar el nostre consum.

- ¿Quan es tot plegat? va preguntar 'l meu amich.

- ¿Dos rals? - va respondre al cafeté, esperant que 'l paguessim.

- ¿Dos rals? Be. Jo no 'ls pago. Si hi ha cap home que sigui més valent que jo, enteneuse ab ell.

El cafeté va quedar sobtat, y deixant anar un renech dels més grossos va dir:

- ¿Que no 'l pagareu?.. Espereuvos.

Y se 'n aná á buscar á un dels que jugavan mentres en Ricardo se treya un misto per encendre el puro que se li havia apagat.

El meu amich estava seré y tranquil. Jo, la veritat no las tenia pas totas.

Desseguida 's va remoure un brunsejar que ni una boyrada d' abellas.

S' aixecá de la taula del joch un home de vinticinch anys; bigoti ros y mirada feréstega: deixant las cartas que las doná á un' altre, vingué allí ahont nosaltres éram: ab ell hi venia el mosso. Aquet digué á n' el jugador:

- Aquet parell diuhen que volen pagar lo que han begut á un que sigui mes valent qu' ells; per lo tant, ja os ho contareu. -

- Sortiu á fora - va dir en Ricardo, fent el valent y empenyent á n' el pinxo vers al carré. - L' altre sense ferse esperar va sortir. Jo tremolava de por y de vergonya.

Ja veyia morts, ferits, camillas y metjes. La gent concurrenta, tafanera de veure com acabaria la cosa, va acompanyarnos á fora esperant véuren fatals conseqüencias.

- Aquí es massa vist: - digué en Ricardo: - anem

darrera Dressanas; á un lloch ahont no 'ns puguin veure: y sols, no mes que nosaltres dos: el meu company em deixarà, - y efectivament vaig deixar-lo á la forsa permetent que anessin á arrencarse alguns tros de carn que 'ls hi sobrés.

M' en vaig anar á casa y durant tot el vespre no vaig poguer aclucar els ulls pensant ab el meu desventurat a nich.

L' en lemá á primera hora, va venir á casa rihent y trempat com si no l' hi hagués succehit res absolutament.

- ¿Com va anar? ¿Perqué no 'm vas volguer al teu costat?... Digas.

- ¿Perqué? Donchs senzillament: perque aquesta gent si 'n ténen d' altres que 'ls engresquin fan disbarats; a x s sols, li vaig poguer clavar una tunyina y pagarli després un sopar de tres pessetas. Ab tots els pinxos que 'm barallo, ho faig aixis!..

Vaig quedar embadocat escoltant aquesta recepta si be un xich perillosa, molt acceptable per la part *estomacada*.

¿Quan ho dich, que 'l meu amich no 'n te res de malas - entranyas! ¿no 'ls hi sembla?

E. GRAELLS Y CASTELLS

SEMBLANÇAS

¿En que s' assembla una boca, ab un home descarat? En que te llengua.

Y una col, ab un que tot ho encerta? En que te ull.

Y un llacsó, ab un llibre pornográfich? En qu' es vert.

Y una dida, ab un xambó? En que te llet.

Y un gra, ab un calderé? En que pica.

Y un teatro, ab un gos? En que te boca.

Y un senyó ab xistera, ab un bagul facturat? En que te etiqueta.

Y un disgust, ab unas balansas? En que pesa.

Y una casa, ab un Rey? En que te quartos.

Y uns ulls, ab un venedor de quincalla? En que te ninas.

Y un mestre d' estudi, ab una xaqueta de torero? En que van justos.

Y un fabricant d' ampollas, ab una manxa? En que bufa.

Y una caps de dibuix, ab una orquesta? En que tenen compás.

Y un bitxo, ab una llaga? En que cou.

Y un lleó, ab un catre? En que te potas.

Y una mort, ab una seba? En que fa plorar.

Y la Bolsa, ab una bomba? En que puja y baixa.

Y un sombrero, ab un aucell? En que te alas.

Y l' ayguardent, ab un camí tortuós? En que fa fer esses.

Y un elefant, ab certs mósichs? En que te trompa.

Y un fiscal, ab la pólvora molla? En que falla.

Y un bon cigarro puro, ab un soldat? En que tira.

Y un rich poema, ab un abisme? En que te fondo.

Y un pintó, ab una barca vella? En que fan ayguas.

RAMPILLS

DEL MEU ARXIU

(Llibres y periódichs)

En l'any 1475 s' imprimiren los primers llibres á Barcelona y Saragossa.

Lo llibre més petit que 's coneix, mideix 10 milímetros d' alsada per 6 d' ample, y conté 208 planas de 10 línias cad' una. Está imprés á casa de 'n Salvein, á Pádua.

Durant l'any Luis XII concedí als impressors y llibreters los mateixos privilegis é immunitats que als establiments universitaris.

La biblioteca mes sumptuosa del mon es la del Museu Británich de Londres, Vá costar sa instalació 15.000 lliuras esterlinas.

A Alemania y Austria las bibliotecas suman un conjunt de 6.500.000 volúms.

Constantinopla té 35 bibliotecas que difícilment podém visitarlas 'ls europeus.

La més notable es la del *serrallo* que tanca entre altres mils de tots 'ls idiomas coneguts, 4000 volúms en llengua arábica y persa.

A l'América del Nort los 38 Estats sostenen 15.615 grans bibliotecas reunint 4.700.000 llibres.

A Washington solzament, la Biblioteca del Parlament posseheix 748.115 voluminosos exemplars impresos y més de 245.000 follets.

**

Segons càlculs aproximats, á principis d' aquest sigle XX, se publicavan á Europa 23.500 periódichs.

Durant lo siti de Málaga pe 'ls Reys Católichs, en l'any 1487, 'ls moros publicavan un periódich, únich que possehia la morería espanyola, qu' era llegit en alta veu pe 'l *muezin* en los llochs més públichs de la ciutat. Presa la plassa, pe 'ls cristians, desaparegué 'l periódich.

A Holanda 'l primer periódich sigué la *Gazeta d' Amsterdam*, qual primer número vejé la llum publica 'l día 13 de Mars de 1623.

Fins á Nova Zelandia (que podém dirne 'l recó mes apartat del mon) s' hi publican periódichs desde l'any 1839.

Recopilació de 'n
PEPET DEL CARRIL.

Visionaria

Dormía. . y de repente ¡oh ma estimada!
he sentit un rumor dols y suau

com lo càntich de una au
en un día de sol á trench d' aubada

He despertat frisós; ma cambra obscura
s' ha enlluminat hermosa com un cel

y un misteriós anhel
mixte de malestar y de ventura
ha embargat lo meu cor y he vist María
una estranya visió prop del meu llit,

qu' ab veu baixa m' ha dit:
no passis més torments, s' acosta 'l día
que lliure de fatichs, en els meus brassos
vindrás á descansar per sempre més,

no sofrirás per res
y t lligarán á mí fortíssims llassos.

La ditxa que en la terra malhaurada
jamay has vist somriure al teu entorn

la gosarás un jorn
quan hagas rebut ja ma suau besada.

Buscarla en aquest mon es cosa vana
puig tot lo de la terra es vil y fals

el mellor de 'ls mortals
es fiol esclau de l' avaricia humana.

Viviu tots iludits no hi han creencias,
ni ideals, ni debers, ni conviccions,

en totas las accions
sou victimas de vostras conveniencias

L' amor es un engany; un boig desfici,
que sols á un fi obeheix, trist y banal

s' estima en general
per satisfer passions fillas del vici.

Lo dret y la rahó son dugas cosas
que existeixen avuy tan sols de nom

las pregona 'othom
mes no las creu ningú, son perillosas.

La pau entre vosaltres es ficticia:
la forsa n' es per tot lo suprem rey;

cert qu' existeix la ley
mes falta, casi sempre, la justicia.

L' orgull ho invadeix tot, domina el vici,
la tonta vanitat els cors consum,

tothom fuig de la llum
per llensarse al abim, al precipici.

No 't cansi, donchs, amich, mica de pena
deixar aqueix calvari de dolor

hont se fa vell lo cor
y l' ánima sofreix y s' envenena.

No 't dolgui poch ni molt deixar la vida;
en ella l' home es sempre un trist esclau,

que á cada moment cau
ferit per los grillons de la mentida.

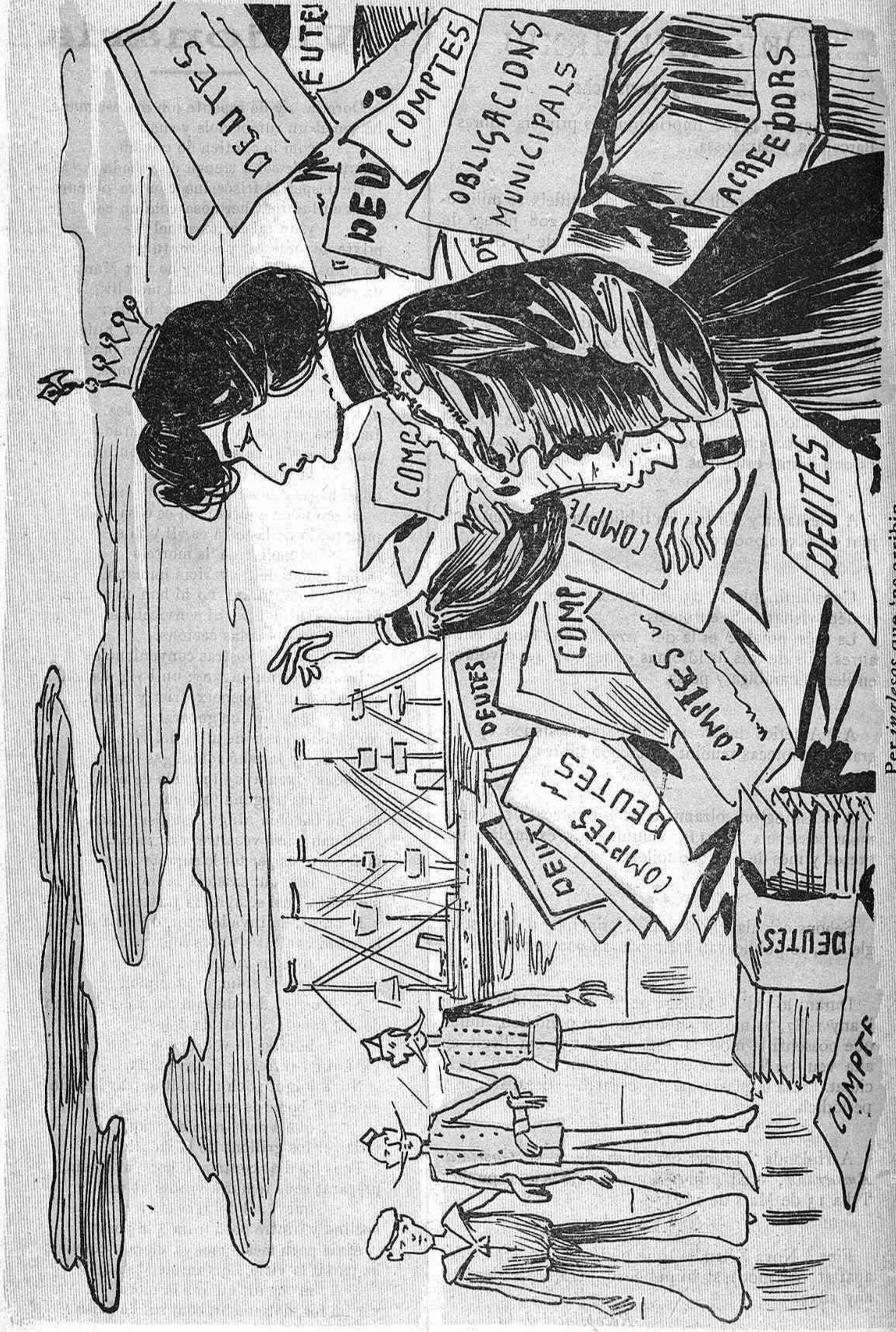
Tens los dias contats; l' hora s' acosta,
preparat sens temor á vindre ab mi

que 'l sol del teu destí
declina y dintre poch 'nirá á la posta.

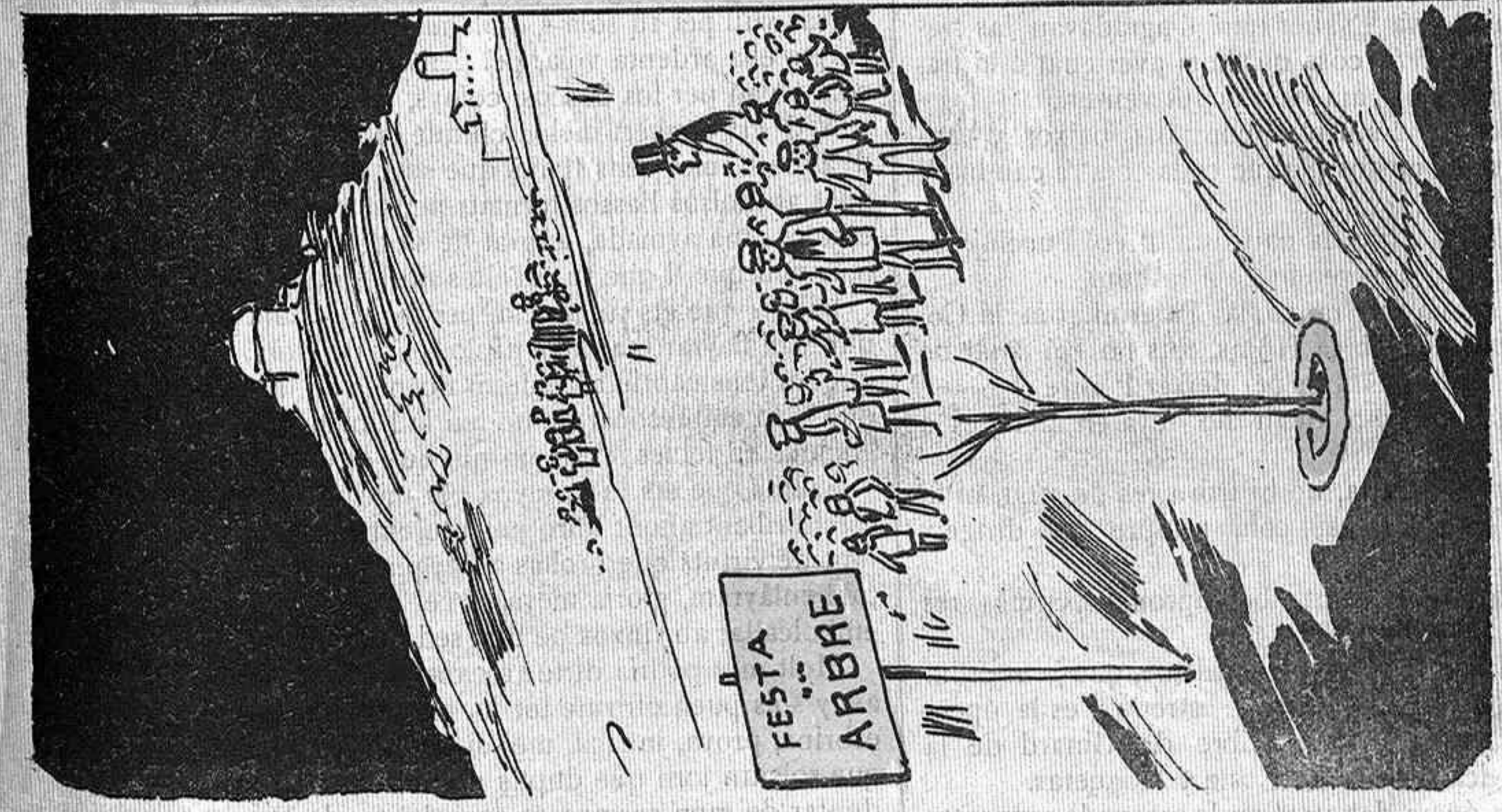
Aixis poch mes ó menys, clara y concisa,
ha parlat la visió, deixantme absort,

m' ha dit qu' era la mort
y s' ha fos, dolsament, com ruf de brisa ..

EMILI REIMBAU PLANAS

Per inglesos que 'ns arribin tant per terra com per mar.

Per que 's respectin els arbres fem festes al Frare Blanch mentre l' arcalde 'ls arrenca y el Tranvia 'ls va escapsant.

ROMEA

Pera ahir estava anunciat l' estreno del drama en tres actes de D. Adrià Gual, titulat *La fi de Tomás Reynald* que tant per lo nom de son autor com també per la presentació escènica que devia ser posada baix la entesa direcció de son autor, era esperada ab verdadera ansietat.

La setmana entrant, ne parlarém degudament.

NOVETATS

Ningú més com en Frégoli té 'l do d' omplir la sala d' aquest teatro.

La vetlla de son benefici, alló semblava 'l jubileu y sens fer res de nou, lo vell es tan cambiat, tan ràpit y tan ben fet... hi ha tan bona sombra, que 'l públich va eixir tot content.

Després d' aquestas funcions, en Frégoli deu quedar reventat ó be te 'ls muscles de fil ferro.

Cal espavilarse, perque s' anuncian en aquesta setmana las últimas funcions Frégoli, ja que la setmana entrant s' han de donar concerts, y per lo 30 del corrent s' anuncia lo debut de la gran companya del Espanyol de Madrid ó sia dels eminents Guerrero y Díaz de Mendoza.

CATALUNYA (ELDORADO)

Las *Mimis* sentimentals y las aixeridas *Mussetes* moderna mena de *Traviatas*, trovan son esbargiment en aquest teatro.

Sols ens mancava 'l saber que li agradavan las *rosquillas* á la *Mussete* cosa qu' hem averiguat á la traducció espanyola qu' ara hem pogut veurer.

Aquí trovém tenors, tiples, contralts, baixos y barítonos per tots els gustos perque cada día 's cambia 'l personal.

Tots surten be... que la partitura d' en Puccini, es com els elástichs, que venen le á tothom.

L' Iribarne com en Franco; la Palermi com la Correa; la Lopetegui com la Homs, tots ho fan anar be y no sabríam quin pendrer per deixar l' altre.

En Puiggener, com quan ho feya en italiá, es á dir, be.

Ara 'l mestre Baratta, no hi trova res de nou, ni fa res més que sortir del pas, com sempre que dirigeix aquest' obra.

Indumentaria y decorat, ben apropiats... mes res més.

No hem vist per res, el modernisme, que ja es prou.

Pera demá s' anuncia un altre estreno y es la ópera en dos actes *Inés de Castro*, llibre de Ginard de la Rosa, ab música del mestre Costa y Nogueras.

En aquesta ópera debutará en la escena la senyoreta Perrin, tiple de la que 'n tením molt bons informes.

TIVOLI

S' ha pasat la setmana ab lo repertori conegut y alguna representació de la popular opereta de Suppé *Doña Juanita* que sigué desempenyada regularment y lluhintse no obstant, la senyoreta Caubín en la protagonista.

Los esforços de la empresa han sigut ab los ensajos de *La Libertad!* sarsuela de Perrin y Palacios ab música de Vives y Gimenez, qual estreno s' anuncia pera dissapte próxim ab asistencia de sos autors.

S' espera un éxit en dita obra y donada la valía de sos autors, es d' esperar qu' aixís siga.

Molt ho celebrarém.

AUTOMATAS NARBON

No 's pot negar que totas quantas oportunitats se presentan, son explotadas per aquesta Empresa.

Are ab lo Centenari de Cervantes, están explotant l' espectacle *D. Quijote de la Mancha* que ho presentan del modo habitual en la casa y ab decorat exproffés per los notables escenógrafos senyors Moragas y Alarma.

Lo llibre de la obra, está basada ab verdadera maestria dels principals epissodis de la novela, per lo que 'ls que no coneixen l' obra ne podran formarse compte ab tota perfecció de las bellesas que atesora la immortal obra del exímí escriptor Cervantes Saavedra.

UN COMICH RETIRAT.

A ma promesa

AMOROSA

Vull ferte una amorosa, nineta de ma vida,
per mourer ab més ansies las fibres de ton cor,
ab ella vull probarte que 'l que ayma bé no oblida,
ab ella vull mostrarte ma pensa amorosida
á impuls de la tendresa que 'm brinda 'l teu amor.

Ofrirte jo desitjo poética armonía,
buscant los cants gentívols per ensalsarte ab ells,
vessar vull per tu sola á dolls ma poesia,
ja que ella ardenta vola, pel pensament, aymía,
com volan per los boscos, cofoys, los passarells.
Y d' eix concert melódich que es fruyt de la puresa
d' aquest amor sens límits que sent mon cor per tú;
nuat ab dolsos llassos formats per ta bellesa,
escolta nina aymada, lo grat de sa dolcesa,
més vull que 'l que tu escoltes no ho sápigam ningú.

Sabrás que ets tú, nineta, per mi sols pura essencia,
que vull flayrar ma ditxa ab lo teu cast olor,
que 'm tens captíu al veurem no més en ta presencia,
que si lo empresonarme ho feu la Providencia,
enclous en febles reixas un níu que es lo meu cor.

Sabrás que ets tu la reyna per mi sols estimada,
estel brillant ahont miro per veurem en tos ulls,
font de virtuts que brollas ab aygua platejada,
¡oh! enláyram, gloria meva, al cel d' una volada,
embolcallat ab rinxos de tots sedosos rulls.

Molt més podria dirte ab cants de joya inmensa,
avuy sols puch ofirme tot jo, puig tot só teu;
esbrina, prova, indaga, mes si m' estimas pensa
que sols un jorn que duptis me causarás ofensa,
duptar de mon carinyo es com duptar de Deu.

ENRICH AYNÉ

Convalescent

—Senyor doctor, per mi 'l compte que li dech ni menos li pagarí; es tan gran lo meu agrahiment...
—No s' amohini, mentres me pagui 'l compte ja 'n tinch prou.

BRINDIS

A esta taula vinch á alsar ma copa:
 si m' hi feu lloch, Déu vos ho prenga en be
 Per tots els pobles oprimits d' Europa,
 companys y amichs, ma copa aixecaré
 ¡Polonia! Va per tu, la patria noble,
 en la desgracia la nació mes gran;
 per tos patíbuls, que pujava 'l poble
 com escala d' honor, al cel mirant;
 per tes verges, tos mártirs y patriotes
 cayent com bons en lo combat de mort;
 per ton dret, trepitjat entre les potes
 dels cavalls dels autócrates del Nort;
 per ta terra, en mala hora repartida,
 feta á les sorts per césars bandolers,
 oprimida per tots, per tots ferida,
 y á tots venuda en lo mes vil comers

Per Irlanda també, la pobre hereva
 de totes las miserias sigles há,
 en tots temps perseguida, y sense treva
 de tos butxins sempre sentint la má;
 per aquell Parlament que 't varen pendre,
 de ton dret no prescrit, sagrari august,
 que sabs encara, agonisant, defendre,
 donant la cara al poderós injust,
 per tos fills mort de fam, y pels que ploran
 baix les urpes innobles del senyor;
 també per' quells que lluny de tu devoran
 lo desitj de venjansa dintre 'l cor.

Per tu, Basconia, niu d' independencia
 qu' un dia Déu penjava al Pirineu,
 dels cants euskars bressada ab la cadencia
 qu' á la farga ressonan y al conreu;
 per sos congostos, hont encar s' hi troban
 las petjades del héroe Carlemany,
 y per' quells furs que mal nascuts li roban,
 ses males arts posanhi per parany;
 per l' esperit qu' encara vivifica
 aqueix poble de braus; pel sant rasé
 d' aquell secular roure de Guernica
 qu' ab l' amor dels teus fills vert se manté.

Per Alsacia y Lorena los francesos;
 per Metz la insigne, mirall de llealtat,
 la reina de las vilas lorenasas,
 profanada en son front iumaculat;
 per la hermosa Estrasburg, cap de l' Alsacia,
 la primera en combatre á l' invassó,
 mes que may, combregant en la desgracia,
 del honor en la santa religió;
 per las duas provincias ben germanas,
 espiadas com á lladres de camí
 y al só de las patrullas prussianas
 als petits infantóns fent adormí.

Pels pobles sens fortuna dats un dia
 per menjar vil dels gossos d' un pachá;
 quan de vergonya va morint Turquia,
 un césar son fuet vé á arreplegá.
 Germans d' esclavitut, fills de Bizanci,
 que ab dogals y cadenas y grillóns,
 os sobra encara alé per fer que 's cansi
 la cimitarra dels inichs sayóns.
 Per tú, Bulgaria, en nom de tots, que portas

avuy la veu en est gran moviment,
 y á las nissaguas que ja 's creyan mortas
 vas despertant d' un llarch ensopiment.

Y ara vaja per tu, patria estimada:
 la copa qu' ara aixeco es el meu cor.
 Per tú, patria, vilment bofetejada,
 ferida per butxins, de mala mort;
 per ta llengua, cent voltas escarnida;
 per tos furs que cremava J'elip quint,
 ta senyera llensada y perseguida,
 ton dret y consuetuts que 's ván morint:
 per ta corona, en el combat perduda
 del fort contra del bo; pel gran moment
 que dels pobles vejats vinga en ajuda
 Deu venjadó' ab terrible continent.

A alsar la copa vinch á aquesta taula,
 oh, bons companys, per una idea units
 La llibertat fulmina ma paraula:
 ¡A la salut dels pobles oprimits!

RAMÓN E. BASSEGODA

La banda municipal que 's paga dels cabals de la ciutat
 de Barcelona, sembla feta expressament per anar de la Ce-
 ca á la Meca... y á tocar á la Vall d' Andorra.

Tot just arriba ara de Madrit, qu' ab prous travalls hi
 ha pogut arribar á anar... ¡ab un xich mes 's queda 'n te-
 rra!.. quan pe 'l mes de Juny, ja s' han empescat ferl' anar
 cap á Valence-sur-Rhone, per concórrer al concurs musi-
 ca' de *bandas y fanfarrias*.

Diu que no més será fora, uns quatre días.

Be prou s' allargarán... si convé.

A la quenta, anant per fora s' ho passen d' alló mellor;
 s' hi guanyan *momiums* y corre la soldada... y 'ls directores
 tenen *llors* per l' estofat de tot l' any.

¡No hi há ningú com 'ls músichs, per saber de viurer!

Las Asociacions *Eulerpenses* dels coros de 'n Clavé de l'
 Ampurdá, donarán totas plegadas un gran festival á La
 Bisbal, 'ls días 11 y 12 del prop vinent mes de Juny, festa
 de la Pasqua...

Ab la joya d' aquellas terras, la popularitat dels coros y
 l' animació propia de la gent Ampurdanesa... la mellor
 per dur, la barretina virolada... las festas de La Bisbal,
 han de ser divertidas y alegroyas, ensemps que las més po-
 pulars: las fá 'l poble, per ell mateix.

La carta del rey d' Espanya al cardenal-bisbe de Barce-
 lona mossen Casañas y Pagés, ab motiu de l' obertura del
 temple protestant del carrer de! Rosselló... que van fer 'l
 diumenge passat, no es pas ni carn, ni peix.

L' ánima del cardenal, s' hi queda enlayre; com la de 'n
 Garibay.

Sembla alló d' aquell que festejava y 's volia desfer de la xicota, sens saber com, pe' quedar be.

Y ella li deya: no ho sé pero 'm semb'a que 't veitj y no 't veitj.

*

Els inglesos de l' esquadra, omp'en tot Barcelona y 's trovan per tot arreu.

La policia dels barcos... vigia de ferm las borratxeras y de dias encara van drets.

Mes á l' arribar a vetlla, ja 's trovan fent brasset de tres en tres, bo y fent esses pe 'ls carrers... y cap á las casas de socorro á olorar l' amoniach, qu' es son remey millor.

E's barris de l' Arrabal, son 'ls més visitats y mes de dos s' en durán reliquias de Barcelona, qu' encara que son inglesos... d' Inglaterra veritables, buscan l' Espanya y las faldillas, qu' es un contento.

Si 'l rey Eduard VII es un galan, que l' ha seguida tota, 'ls seus mariners no 's quedan ni un pas enrre.

¡Ben vinguts... bon vent á la sortida, y barca-nova.

*

L' Associació Regionalista de La Bisbal, L' Escut Empo-ritá, anuncia sos Jochs Florals ab lo IV Concurs Literari y en son cartell ademés dels tres premis ordinaris acostumats en los Jochs Florals ó siga la *Flor Natural*, *Englantina* y *Vio'a*, ofereix nou premis extraordinaris quals premis serán casi tots ells d' objectes d' art, ofrena de distintas personalitats d' aquella regió.

Los temas para los premis extraordinaris, son com es de suposar, d' assumptos de la costa ampurdanesa.

Tenim lo cartell á disposició dels estimables col·laboradors qu' els pugui interessar.

A treure trenyinas de la lira donchs y á espavilarse ja que la festa es per lo 16 de Agost y s' admeterán las composicions fins lo dia 15 de Juliol próxim.

*

La Societat civil titulada *Espectáculos públicos y Propiedad intelectual*, ha fet sapiguer que á causa de que lo mes-

tre Amadeo Vives no va tenir la galanteria de contestar á la comunicació que se li feu, nombrantlo membre del Jurat pera lo concurs de las partituras presentadas pera lo libre *Las bodas del capitán*, va nombrar al seu puesto al mestre Sr. Perez Cabrero, y aquet mestre junt ab los altres dos del Jurat los Srs. Sanchez Gabanyach y Bosch, han dictaminat que de las partituras presentadas fins avuy no se fan mereixedoras al premi de 400 pesetas, sens dupte per precipitació, ja que algunas de ellas demostren en sos autors coneixements musicals, per lo tant, s' obra nou concurs y lo plano d' admissió serà fins lo dia 30 de Juny próxim.

Pera los llibrets de la sarsuela, deuen los mestres que vulgui pendrer part al Concurs, avistarse ab l' Administrador de la Societat, Sr. Perelló y Ortega, que viu en lo carrer de Muntaner, 106, 4.º - 1.º

*

La *Federació dels Cors de Clavé*, ha repartit una fulla en que fá historia de las vicisituts que ha passat en lo viatge á Madrid que 's proposava, ab motiu del III Centenari de Cervantes.

Tot lo que manifesta la fulla ho sabiam ja, pero si nostra sinceritat val algo, creyém que lo que 'ls ha passat ho havian de preveure y no compreném lo que 's proposavan fer ab aquet viatge, sabent que hi havia d' anar la societat enemiga d' ells, titulada *Associació Euterpense* y que ja es sabut es molt més important que la Federació.

Al trovarse á Madrid las dugas agrupacions, clar está qu' s' havian de demostrar las sevas antipatias y s' hauria acabat com lo Rosari de la Aurora; preveyent aixó, qu' ells també ho havian de preveure, es sens dupte per lo que las autoritats els han fet la *granada* que manifestan y creyém que per bé de tots, ja que potser la dignitat y bon nom dels co:istas encara hi hauria perdut.

No es que aprobém lo qu' han fet las autoritats, puig lo obrar aixís es sols propi de jesuitas, y de bon principi los podian haver desenganyat, pero per lo sucesiu creyém qu' haurá servit de lissó á *tirios y troyanos*.

RONDALA

I

La Desditxa desdentada
y la Ditxa per dentar,
un día (y la fetxa 'm callo)
se disputaren los anys;
fins que, no poguentse entendre,
varen dir als circumstants,
si es que disposats estavan
per sortir á declarar.
«En lo que sabém digueren,
no 'ns podém negar jamay
á servir de testimonis
per honrar la veritat.»

II

Quan la Desditxa 'ls hi deya:
«¿me coneixeu?» Al instant,
tothom responia: «¡Massa!»
¡més que si fossim germanis
pero al preguntals la Ditxa,
responían tots parats;
que ¡en lo mon sols la coneixen
per sentir-la anomenar!

III

En aixó, hi va pendrer cartas
lo Temps, que es un vell com cal,
y així acaba las disputas,
dantse fums d' autoritat:

«Resultant que la Desditxa
en tot temps y en totas parts
es coneguda, y ni un ánima
á la Ditxa ha tractat may,
dech y vull fallar y fallo
que la Desditxa ha guanyat,
pus l' altra, si te un sol día,
ni aixó 'ns ha pogut probar.»

IV

D' allavors que las arts plásticas
pintan distingint los anys:
já la Desditxa ab perruca
y la Ditxa... ab saborcalls!

I. F. F.

La Setmana

Los que volen fer anar drets als altres, anant de tort.

Preludi d'unió entre un anglès y una moessa de la rassa llatina.